

**Islands præsident
Halla Tómasdóttirs
tale ved
H.M. Kong Frederik X's
gallataffel,
Christiansborg Slot
8. oktober 2024**

Deres Majestæt Kong Frederik den tiende,
Deres Majestæt Dronning Mary Elizabeth,
Deres Kongelige Højheder,
Deres Excellencer,
ministre,
mine damer og herrer!

Det er mig en stor ære at få lov at tale til Dem ved denne højtidelige ceremoni her på Christiansborg Slot. Jeg og min mand Björn vil gerne takke Kongeparret for den gæstfrihed, De har vist os og vores følge. Tusind tak.

Tusind tak. Et udtryk for taknemmelighed – fælles for alle de nordiske sprog, men *tusind tak* rækker ikke til at beskrive vores taknemmelighed over for vores generøse værter for deres varme velkomst og gæstfrihed.

Med Deres tilladelse vil jeg gerne fortsætte på engelsk, da det er det sprog, jeg har brugt under mine tidligere besøg og ophold i Danmark – og det sprog (*lingua franca*), som alle både i og udenfor dette rum forstår.

Islands historie er flettet sammen med jeres bemærkelsesværdige lands historie, både hvad angår Islands interesser som helhed og så mange af mine islandske landsmænds privatliv, som på et tidspunkt har boet, studeret eller arbejdet i Danmark. I en nylig meningsmåling blev Danmark faktisk valgt som det land, hvor flest islændinge gerne ville bo,

hvis de skulle flytte til udlandet. Dette afspejler de stærke bånd mellem de to nationer, i århundreder har Danmark været vores andet hjem. Da vi islændinge var i gang med at formes som selvstændig nation, studerede og boede mange af vores politiske ledere, digtere og intellektuelle i Danmark, og de bragte indflydelse og inspiration med sig hjem fra Danmark. Stadig i dag strømmer et stort antal af islandske studerende til Danmark for at læse på jeres universiteter. Islandsk identitet er på så mange måder blevet formet af vores ligheder med Danmark, men også, vil jeg tilføje, af hvordan vi opfatter os som anderledes. I år fylder Republiken Island 80 år. Vi sætter pris på vores uafhængighed, men vi sætter også pris på vores historie og vores fælles nordiske arv. Vi ved med sikkerhed, at Island står stærkere takket være vores nordiske familie af nationer.

På et mere personligt plan glæder det mig at kunne fortælle, at jeg er en af de heldige islændinge, der har boet i Danmark – og jeg nød hvert øjeblik. Jeres samfund tilbyder den højeste standard og livskvalitet – den bedste hygge. Jeg kan også tilføje, at min mormor blev adopteret og opdraget af en dansk købmand ved navn Carl Jensen. Hun hed Ína Jensen, og i vores store familie, som har en betragtelig størrelse, omtaler vi ofte og med en vis stolthed os selv som ”familien Jensen”. Så hvis mit efternavn, Tómasdóttir, er besværligt, kan I bare kalde mig Halla Jensen, i det mindste her i Danmark.

Danmark har længe været berømt for fantastisk arkitektur og design, som er eftertragtet over hele verden. I de seneste årtier har dansk film udmærket sig på det internationale lærred, og vi undrer os: Hvad er hemmeligheden? Et øget samarbejde på dette vigtige område giver mulighed for, at vi kan dele vores styrker, og det har de nordiske lande nydt godt af. Nordic Noir inden for både fiktion og film er en stor succes. Derudover ser det ud til, at verden ikke kan få nok af vores fælles arv: vikingerne. Det er ganske morsomt, at de fredselskende nordiske nationer skulle eksportere utallige historier om deres alt andet end fredelige forfædre. Det må være en såkaldt identitetsmodsigelse, noget, mange nationer står over for.

Dette er mit første statsbesøg; jeg tiltrådte som Islands præsident for kun et par måneder siden. Som kvindelig præsident i Island følger jeg i Fru Vigdís Finnbogadóttirs fodspor, det første demokratisk valgte kvindelige statsoverhoved i verden. At følge i Fru Vigdís Finnbogadóttirs fodspor er noget, der fylder mig med både stolthed og en følelse af ansvar. Ikke mindst her i Danmark, et land, som Vigdís Finnbogadóttir var så stærkt knyttet til gennem sit venskab med Hendes Majestæt Dronning Margrethe 2., eller Margrét Þórhildur, som vi plejer at kalde hende i Island, eftersom hun i sine første fire leveår var også Prinsesse af

Island og fik et islandskt navn. Ingen af disse fornemme damer er til stede her i aften, men deres nærvær og varme vil man altid føle, når man tænker på forholdet mellem Danmark og Island.

Det er med stor tilfredshed, at jeg fejrer disse to kvindelige ledere, for jeg mener, at kønsbalancen medfører et vigtigt og et i høj grad tiltrængt skifte i de værdier, der er hjertet i vores samfund. Vi er mere tilbøjelige til at tage vare på mennesker og på planeten i de samfund, der virkelig styrker mennesker og værdier på tværs af kønsspektret. Vi er mere tilbøjelige til at ville forme og skabe en bedre verden, når kunstnere, designere og arkitekter – ja, faktisk os alle – udnytter det fulde spektrum af den kreative genialitet, der findes i os alle fordi ligestilling generelt – er nøglen til en mere fredelig, retfærdig og bæredygtig verden. Og heldigvis er disse værdier værdsat af vores unge, ”de smukke unge mennesker,” som jeres elskede Kim Larsen formulerede det. Men jeg er også opmærksom på, hvad der sker med vores unge, for hver dag hører jeg historier om unge mennesker, der oplever voksende angst, isolation og tab af troen på, at en bedre fremtid venter dem. Det ser til tider ud til, at de unge har mistet troen på samtalen mellem generationerne. Det er ironisk, at folk i en tid, hvor vi konstant er forbundet via smartphones og sociale medier, oplever en generel følelse af at være koblet fra – det er en ensomhedsepidemi, der særlig synes at påvirke unge.

Jeg har ingen magisk løsning på dette, men jeg tror at vi sammen møder denne svære stund ved at gøre kærlighed til vores eneste våben. Når alt kommer til alt, er kærlighed noget, vi alle besidder. Og vi længes alle efter venlighed. Lad os sætte disse elementer i forgrunden. Lad os bruge dem.

Tilbage til vores identitet. I begyndelsen af denne tale, talte jeg om det kulturelle fænomen Nordic Noir. Det udtrykker en del af vores identitet. Vi kan nogle gange blive opfattet som lidt dystre og kyniske. Men lad os aldrig glemme at det ikke er ironi og kolde beregninger, der holder os i gang – tværtimod: det er vores indre varme. *Nordic Warmth* lyder måske ikke lige så spændende som *Nordic Noir*, når det kommer til fiktion og film, men det er samarbejdet og omsorgen for hinanden, der forbinder os og gør vores kolde lande beboelige.

Sådan vil det blive ved med at være, og sådan har det altid været. Hávamál, Den Højes Tale, et af vores dyrebare digte i Eddaerne og en nordisk kilde til visdom i mere end tusind år, understreger, hvordan venner skal tage sig af hinanden, og jeg vil gerne citere et vers på islandsk, med forlov:

Veistu ef þú vin átt,
þann er þú vel trúir,
og vilt þú af honum gott geta,
geði skaltu við þann blanda
og gjöfum skipta,
fara að finna oft.

Vid det, hvis du har en ven,
du virkelig stoler på,
og gerne vil nyde godt af,
giv ham dine tanker,
forær hinanden gaver,
opsøg ham tit og ofte.

Jeg beder venligst alle, som er til stede her, om at rejse sig og hæve deres glas til ære for Hans Majestæt Kong Frederik 10. af Danmark og Hendes Majestæt Dronning Mary,

For Kongen og Dronningen! For venskab! Skál!